

Posudek vedoucí práce na diplomovou práci Lucie Stemmerové Referenční význam slov v mezidruhové komunikaci člověka a psa

Diplomové práce Lucie Stemmerové je experimentální studie na téma kognitivních schopností psů a jejich komunikace s člověkem. V prostředí Fakulty humanitních studií je to téma neobvyklé, ale velmi dobře odpovídající zaměření fakulty, svým důrazem na soužití tohoto domestikovaného zvířete s člověkem, interdisciplinárním teoretickým zázemím pocházejícím z mnoha společenských i přírodních věd a rovněž metodikou kombinující přístupů společenskovědní s přírodovědnými.

Téma kognitivních schopností psa v jeho přirozeném prostředí, což je prostředí lidské, je ale také svébytným oborem s bohatou výzkumnou tradicí. Lucia v diplomové práci prokazuje, že se o tento obor dlouhodobě systematicky zajímá a má o něm velmi dobrý přehled. Metodologické aspekty práce plánovala s ohledem na aktuální vývoj v oboru a konzultovala s předními odborníky.

V teoretické části se Lucia zabývá především schopností psa porozumět vokálním signálům člověka, dále srovnává vokální učení psa s verbálním učením člověka, s hlavním důrazem na tzv. rychlé mapování jako specifický typ učení slov uplatňující se pravděpodobně jak u malých dětí, tak u psů. V praktické části testuje několik hypotéz, které se týkají vokálního učení lidských slov psem. Předkládá 4 experimenty, které na sebe navazují a poměrně významně přispívají k poznání v této oblasti. Lucia se jednak podařilo u 3 psů vytvořit takové podmínky, kdy psi byli schopni učit se prakticky okamžitě odlišit 2 předměty na základě slovního označení člověkem. Potvrdila tedy jejich schopnost rychlého mapování, která v literatuře dosud není zcela spolehlivě dokumentovaná. Mimoto ale také přispěla ke specifikaci podmínek, za kterých takové učení u psa může probíhat, když ukázala, že pro psa je při učení vokálních povelů velmi významný vizuální kontakt s trenérem.

O provedení práce se mohu vyjadřovat víceméně pouze kladně. Přestože neměla v oboru žádné velké zkušenosti, Lucia pracovala jak na praktické studii, tak na vlastním textu diplomové práce téměř zcela samostatně, počínaje již postavením designu studie, což není u studentů etologie člověka pravidlem. Výsledná podoba práce je až překvapivě profesionální a odráží fakt, že Lucia skutečně vzala svůj projekt vážně, má o obor zájem velmi se mu věnuje. Práce má formálně všechny náležitosti, teoretická část je velmi zajímavá, praktická část naprosto přehledná a srozumitelná, diskuze rovněž zcela taková, jak má být. Pokud bych měla něco vytknout, tak jsou to opravdu jen detaily, jako občasné překlepy, zaměňování podílů za procentuální úspěšnost v popisících grafů, chyba – zaměnění výsledku mezi psy a vlky na str. 27.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně

Mgr. et Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.